

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (didžioji kolegija) SPRENDIMAS

2012 m. gruodžio 19 d.*

„Viešieji pirkimai — Direktyva 2004/18/EB — 1 straipsnio 2 dalies a ir d punktai — Paslaugos — Ligoninės konstrukcijų seisinio atsparumo tyrimas ir įvertinimas — Tarp dviejų viešųjų subjektų, kurių vienas universitetas, sudaryta sutartis — Viešasis subjektas, kurį galima laikyti ūkio subjektu — Atlygintinė sutartis — Patirtų išlaidų neviršijantis atlygis“

Byloje C-159/11

dėl *Consiglio di Stato* (Italija) 2010 m. lapkričio 9 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2011 m. balandžio 1 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Azienda Sanitaria Locale di Lecce,

Università del Salento

prieš

Ordine degli Ingegneri della Provincia di Lecce ir kt.

TEISINGUMO TEISMAS (didžioji kolegija),

kurį sudaro pirmininkas V. Skouris, pirmininko pavaduotojas K. Lenaerts, kolegijų pirmininkai A. Tizzano, M. Ilešič, L. Bay Larsen, J. Malenovský, teisėjai U. Lohmus, J.-C. Bonichot, A. Arabadjiev, C. Toader, J.-J. Kasel, M. Safjan ir D. Šváby (pranešėjas),

generalinė advokatė V. Trstenjak,

posėdžio sekretorė A. Impellizzeri, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2012 m. kovo 27 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

— *Azienda Sanitaria Locale di Lecce*, atstovaujamos *avvocati* M. de Stasio ir V. Pappalepore,

— *Università del Salento*, atstovaujamo *avvocati* E. Sticchi Damiani ir S. Sticchi Damiani,

— *Consiglio Nazionale degli Ingegneri*, atstovaujamos *avvocato* P. Quinto,

— *Associazione delle Organizzazioni di Ingegneri, di Architettura e di Consultazione Tecnico Economica (OICE)* ir kt., atstovaujamų *avvocati* A. Clarizia ir P. Clarizia,

* Proceso kalba: italų.

- *Consiglio Nazionale degli Architetti, Pianificatori, Paesaggisti e Conservatori (CNAPPC)*, atstovaujamos *avvocati* F. Sciaudone, M. Sanino, R. Sciaudone ir A. Neri,
- Italijos vyriausybės, atstovaujamos G. Palmieri, padedamos *avvocato dello Stato* C. Colelli,
- Čekijos vyriausybės, atstovaujamos M. Smolek ir J. Vlácil,
- Lenkijos vyriausybės, atstovaujamos M. Szpunar ir M. Laszuk,
- Švedijos vyriausybės, atstovaujamos K. Petkovska, S. Johannesson ir A. Falk,
- Europos Komisijos, atstovaujamos E. Kružíková ir C. Zadra,

susipažinęs su 2012 m. gegužės 23 d. posėdyje pateikta generalinės advokatės išvada,

priima ši

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą susijęs su 2004 m. kovo 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/18/EB dėl viešojo darbų, prekių ir paslaugų pirkimo sutarčių sudarymo tvarkos derinimo (OL L 134, p. 114; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 6 sk., 7 t., p. 132), iš dalies pakeistos 2007 m. gruodžio 4 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1422/2007 (OL L 317, p. 34, toliau – Direktyva 2004/18), 1 straipsnio 2 dalies a ir d punktų, 2 straipsnio, 28 straipsnio ir II A priedo 8 ir 12 kategorijų išaiškinimu.
- 2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant *Azienda Sanitaria Locale di Lecce* (Lečės teritorinis sveikatos priežiūros padalinys, toliau – ASL), vienos šalies, ir *Università del Salento* (Salento universitetas, toliau – Universitetas) bei *Ordine degli Ingegneri della Provincia di Lecce* (Lečės provincijos inžinierių asociacija) ir kt., kitos šalies, ginčą dėl ASL ir Universiteto sudarytos konsultacinių paslaugų sutarties (toliau – konsultacinių paslaugų sutartis), susijusios su Lečės provincijos ligoninių konstrukcijų seisminio atsparumo tyrimu ir įvertinimu.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

- 3 Pagal Direktyvos 2004/18 2 konstatuojamąją dalį:

„Sutartys, sudarytos valstybėse narėse valstybės, regioninės ar vietos valdžios institucijų arba kitų viešosios teisės reguliuojamų subjektų vardu, turi atitikti Sutartyje numatytus principus, ypač laisvo prekių judėjimo, įsisteigimo laisvės ir laisvo paslaugų judėjimo, bei iš jų kylančius principus, pavyzdžiui, lygiateisiškumo, nediskriminavimo, abipusio pripažinimo, proporcingumo ir skaidrumo principus. Tačiau viešosioms sutartims, kurių vertė viršija tam tikrą sumą, šių principų pagrindu patartina [nustatyti] nacionalinių procedūrų, sudarant tokias sutartis, derinimą Bendrijos mastu, kad būtų užtikrintas šių principų veiksmingumas ir sudarytos sąlygos konkurencijai atliekant viešuosius pirkimus. <...>“

- 4 Šios direktyvos 1 straipsnyje nurodyta:

„<...>

2.

- a) „Viešosios sutartys [Viešojo pirkimo sutartys]“ – tai dėl piniginės naudos [atlygintinos] vieno arba kelių ūkio subjektų ir vienos ar kelių perkančiųjų organizacijų raštu sudarytos sutartys, kurių dalykas yra darbų atlikimas, prekių tiekimas arba paslaugų teikimas, kaip apibrėžta šioje direktyvoje.

<...>

- d) „Viešojo paslaugų pirkimo sutartys“ – tai viešosios sutartys [viešojo pirkimo sutartys], kurių dalykas yra II priede išvardytų paslaugų teikimas, išskyrus darbų ir prekių pirkimo sutartis.

<...>

8. „Rangovu“, „tiekėju“ ar „paslaugų teikėju“ gali būti bet kuris fizinis arba juridinis asmuo, viešasis subjektas arba tokių asmenų ir (arba) organizacijų grupė, rinkoje siūlantys, atitinkamai, darbų ir (arba) darbo įvykdymą, prekių tiekimą arba paslaugų teikimą.

Terminas „ūkio subjektas“ vienodai tinka rangovui, tiekėjui ir paslaugų teikėjui. Jis vartojamas tik supaprastinimo tikslais.

<...>

9. „Perkančiosios organizacijos“ – tai valstybės, regionų ar vietos valdžios institucijos, įstaigos, kurių veiklą reglamentuoja viešoji teisė, tų institucijų ir (arba) įstaigų, kurių veiklą reglamentuoja viešoji teisė, asociacijos.

<...>“

- 5 Pagal šios direktyvos 2 straipsnį „perkančiosios organizacijos ūkio subjektams taiko vienodas sąlygas, jų nediskriminuoja ir veikia skaidriai“.
- 6 Pagal Direktyvos 2004/18 7 straipsnio b punktą ši direktyva taikoma tik toms viešosioms paslaugų pirkimo sutartims, kurias sudaro šios direktyvos IV priede prie centrinių vyriausybės įstaigų nenurodytos perkančiosios organizacijos, jei šioms sutartims netaikomos šiame straipsnyje nurodytos išimtys, o jų numatoma vertė be pridėtinės vertės mokesčio (toliau – PVM) yra lygi arba didesnė nei 206 000 eurų.
- 7 Šios direktyvos 9 straipsnio 1 ir 2 dalyse numatyta, kad numatoma viešojo pirkimo sutarties vertė apskaičiuojama remiantis visa mokėtina suma be PVM, kurią perkančioji organizacija nustatė skelbimo apie pirkimą išsiuntimo arba prireikus sutarties sudarymo procedūros pradžios momentu.
- 8 Direktyvos 2004/18 20 straipsnyje numatyta, kad šios direktyvos II A priede išvardytų paslaugų pirkimo sutartys sudaromos jos 23–55 straipsniuose nustatyta tvarka, o 28 straipsnyje nurodyta, kad „sudarydamos viešojo pirkimo sutartis, perkančiosios organizacijos taiko nacionalines procedūras, pritaikytas šiai direktyvai“.
- 9 Direktyvos 2004/18 II A priede nurodytos, be kita ko, šios paslaugų kategorijos:
- 8 kategorija, susijusi su mokslinių tyrimų ir taikomosios veiklos paslaugomis, išskyrus tas sutartis, pagal kurias visa gauta nauda atitenka išskirtinai perkančiajai organizacijai ir (arba) perkančiajam subjektui ir kuri panaudojama tos organizacijos ir (arba) to subjekto veiklai, su sąlyga, kad ji (jis) visiškai atlygina už suteiktą paslaugą,

- 12 kategorija, susijusi su architektūrinėmis paslaugomis, inžinerijos ir integruotos inžinerijos paslaugomis, miestų planavimo ir kraštovaizdžio inžinerijos paslaugomis, susijusiomis su mokslo ir techninio konsultavimo paslaugomis, techninių tyrimų ir analizės paslaugomis.

Nacionalinė teisė

- 10 Pagal 1990 m. rugpjūčio 7 d. Įstatymo Nr. 241 dėl naujų administracinės procedūros ir teisės susipažinti su dokumentais nuostatų (*Legge n. 241 nuove norme in materia di procedimento amministrativo e di diritto di accesso ai documenti amministrativi*, GURI, Nr. 192, 1990 m. rugpjūčio 18 d., p. 7) 15 straipsnio 1 dalį „viešojo administravimo subjektai bet kada gali tarpusavyje sudaryti susitarimus dėl bendradarbiavimo vykdant bendro intereso veiklą“.
- 11 1980 m. liepos 11 d. Respublikos prezidento dekreto dėl universitetinių studijų reformos, susijusios su organizaciniais bei didaktiniais dėstymo bei eksperimentinės veiklos aspektais (*Decreto del Presidente della Repubblica – Riordinamento della docenza universitaria, relativa fascia di formazione nonché sperimentazione organizzativa e didattica*, GURI paprastasis priedas, Nr. 209, 1980 m. liepos 31 d.), 66 straipsnyje nustatyta:

„Universitetai gali atlikti tyrimus ir teikti konsultacijas pagal sutartis ir susitarimus su viešaisiais ir privačiais subjektais, jei tai netrukdo vykdyti mokslinių tyrimų ir mokymo funkcijų. Vykdyti tokias sutartis ir susitarimus paprastai pavedama atskiriems [universitetų] departamentams, o jeigu jų nėra, – universitetų institutams, universitetinėms klinikoms arba visą darbo dieną dirbantiems dėstytojams.

Iš paslaugų, suteiktų pagal pirmoje pastraipoje minėtas sutartis ir susitarimus, gautos pajamos paskirstomos pagal universiteto tarybos patvirtintus nuostatus, parengtus remiantis Visuotinio švietimo ministro patvirtintus tipinius nuostatus.

Teikti tokias paslaugas padėjusiems mokslo ir kitiems darbuotojams už tai mokamo atlygio metinė suma negali viršyti 30 % jų metinio darbo užmokesčio sumos. Bet kuriuo atveju tokiems darbuotojams papildomai išmokama suma negali viršyti 50 % pajamų, gautų už šias paslaugas.

Antroje pastraipoje minimuose nuostatuose nurodoma suma, kurią reikia skirti bendrosioms universiteto išlaidoms, ir kriterijai, pagal kuriuos nustatoma trečioje pastraipoje nurodyta darbuotojams mokėtina suma. Likusi suma skiriama apmokėti įsigyjamą mokymo ir mokslinę įrangą ir padengti už sutartis ar susitarimus vykdžiusių departamentų, institutų ar klinikų veiklos išlaidas.

Bet kuriuo atveju iš pajamų už paslaugas, paskirstytinų antroje pastraipoje nurodyta tvarka, prieš tai atimamos išlaidos, kurias universitetas patyrė teikdamas šias paslaugas.

Iš pirmesnėje pastraipoje nurodytos veiklos gautos pajamos įtraukiamos į universiteto balansą.“

Pagrindinė byla ir prejudicinis klausimas

- 12 2009 m. spalio 7 d. sprendimu ASL generalinis direktorius patvirtino Lečės provincijos ligoninės konstrukcijų seisminio atsparumo ištyrimo ir įvertinimo, atsižvelgiant į naujus nacionalinius konstrukcijų, visų pirma vadinamųjų „strateginių“ pastatų, saugos reikalavimus, užduoties (toliau – tyrimo užduotis) vykdymo specifikacijas (toliau – specifikacijos).

- 13 Pagal šias specifikacijas ši tyrimo užduotis, keliama kiekvieno nurodyto pastato atžvilgiu, apima tris etapus:
- konstrukcijos tipo, statybai naudotų medžiagų ir taikytų planavimo metodų nustatymas; bendras faktinio rezultato, palyginti su turimais projektavimo dokumentais, įvertinimas,
 - konstrukcijos atitikties normoms patikrinimas, bendra pastato seisminio atsparumo analizė, galima vietinė konstrukcijos elementų arba posistemių, svarbių nustatant bendrą seisminį atsparumą, analizė ir
 - antroje įtraukoje nurodytų tyrimų rezultatų apdorojimas ir techninių konstrukcijos vertinimo aktų parengimas; būtent: nustatyto konstrukcijos tipo, naudotų medžiagų ir konstrukcijos apsaugos būklės vertinimas, didelį dėmesį skiriant aspektams, kurie daugiausia lemia konstrukcijos atsparumą, atsižvelgiant į vietovės, kurioje yra pastatas, seisminį pavojingumą; ligoninių seisminio atsparumo klasifikacijos techniniai aktai; konstrukcijos elementų arba posistemių, kurie yra pažeidžiamiausi seisminio atsparumo elementai, vertinimas; pirminiai pasiūlymai ir glaustas darbų, kuriuos reikia atlikti, siekiant pritaikyti konstrukcijas prie seisminės saugos reikalavimų arba pagerinti jų laikymąsi, aprašymas, nurodant įvairių galimų technologijų privalumus ir trūkumus techniniu ir ekonominiu požiūriu.
- 14 2009 m. spalio 22 d. sudarytoje konsultacinių paslaugų sutartyje dėl tyrimo užduoties, be kita ko, nurodyta:
- maksimali šios sutarties trukmė – šešiolika mėnesių,
 - tyrimo užduoties vykdymas patikimas techninei statybos specialistų grupei, kuri turi teisę pasitelkti aukštos kvalifikacijos išorės specialistus,
 - vykdant šią užduotį ASL sudarytos darbo grupės ir Universitetas turi glaudžiai bendradarbiauti, kad pasiektų šios užduoties trečiojo etapo tikslus,
 - atsakomybė už mokslinį darbą tenka dviem asmenims, kurių po vieną paskiria kiekviena iš sutarties šalių,
 - ASL turi nuosavybės teises į visus eksperimentų rezultatus, tačiau skelbdama juos su technika ar mokslu susijusioje srityje privalo nurodyti Universitetą; Universitetas turi teisę naudoti šiuos rezultatus moksliniams leidiniams ar pranešimams, bet tik gavęs ASL sutikimą,
 - už visas paslaugas ASL sumoka Universitetui 200 000 eurų be PVM sumą, kuri mokėtina keturiomis dalimis; tačiau nutraukus sutartį anksčiau termino, Universitetas turi teisę reikalauti atlyginti už vykdant tyrimo užduotį atliktus darbus, patirtas išlaidas ir kompensuoti ją vykdant prisiimtus teisinius įsipareigojimus.
- 15 Iš Teisingumo Teismui pateiktos medžiagos matyti, kad šią 200 000 eurų sumą sudaro tokios dalys:
- techninių įrankių įsigijimas ir naudojimas: 20 000 eurų,
 - su personalo komandiruotėmis susijusios išlaidos: 10 000 eurų,
 - išlaidos personalui: 144 000 eurų,
 - bendrosios išlaidos: 26 000 eurų.

- 16 Taip pat matyti, kad prie išlaidų personalui priskirta 143 999,58 euro suma, kuri apvalintina iki 144 000 eurų, apskaičiuota remiantis tokiais vertinimais:
- trijų mokslinio tyrimo stipendijų, mokėtinų vienus metus, skyrimas: 57 037,98 euro,
 - vieno asocijuotojo profesoriaus 180 valandų darbo per 2009 m. kaina (valandos kaina – 45,81 euro) ir 641 valandos darbo per 2010 m. kaina (valandos kaina – 48,93 euro): 39 609,93 euro,
 - vieno atestuoto tyrėjo 170 valandų darbo per 2009 m. kaina (valandos kaina – 25,91 euro) ir 573 valandų darbo per 2010 m. kaina (valandos kaina – 32,23 euro): 22 936,95 euro;
 - vieno neatestuoto tyrėjo 170 valandų darbo per 2009 m. kaina (valandos kaina – 20,50 euro) ir 584 valandų darbo per 2010 m. kaina (valandos kaina – 26,48 euro): 18 949,32 euro,
 - vieno laboratorijos techninio darbuotojo 70 valandų darbo per 2009 m. kaina (valandos kaina – 20,48 euro) ir 100 valandų darbo per 2010 m. kaina (valandos kaina – 21,22 euro): 5 465,40 euro.
- 17 Įvairios profesinės asociacijos ir įmonės apskundė, pirma, sprendimą patvirtinti specifikacijas ir, antra, visus su jomis susijusius parengiamuosius ar įgyvendinamuosius dokumentus *Tribunale amministrativo regionale per la Puglia, sede di Lecce* (Apulijos regiono administracinis teismas), remdamosi visų pirma viešuosius pirkimus reglamentuojančiais nacionalinės ir Sąjungos teisės aktais. Šis teismas patenkino ieškinius nusprendęs, kad tyrimo užduotis yra inžinerinių paslaugų sutartis, kaip ji suprantama pagal Italijos teisę.
- 18 Apeliaciniuose skunduose, pateiktuose dėl šio teismo sprendimo, ASL ir Universitetas iš esmės nurodė, kad pagal Italijos teisę konsultacinių paslaugų sutartis laikytina viešojo administravimo subjektų tarpusavio susitarimu bendradarbiauti siekiant vykdyti bendrojo intereso veiklą. Universiteto atlygintinis dalyvavimas tokioje sutartyje, kai atlygis neviršija patirtų išlaidų, laikytinas patenkančiu į jo, kaip viešosios įstaigos, vykdomos veiklos sritį. Jie taip pat nurodė tai, kad tyrimo užduotis pavesta mokslinių tyrimų organizacijoms ir kad joje numatytas tyrimas neatsiejamas nuo eksperimentų ir analizės, kurių metodologija nestandartinė, o procedūra nekodifikuota ir nenusistovėjusi mokslinėje literatūroje. Iš Teisingumo Teismo praktikos matyti, kad tokie susitarimai dėl viešojo administravimo subjektų bendradarbiavimo yra teisėti Sąjungos teisės požiūriu.
- 19 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo, kad susitarimai tarp 1990 m. rugpjūčio 7 d. Įstatymo Nr. 241 15 straipsnyje numatytų viešojo administravimo subjektų skirti koordinuoti skirtingų administracinių institucijų, kurios kiekviena įgyvendina specifinį viešąjį interesą, veiksmus ir yra bendradarbiavimo siekiant kuo veiksmingesnio ir ekonomiškesnio viešųjų paslaugų valdymo forma. Toks susitarimas gali būti sudaromas tais atvejais, kai viešojo institucija ketina pavesti kitai viešajai institucijai atlygintinai teikti vieną iš paslaugų, priskiriamų prie tų administracijos funkcijų, kurios atitinka susitarimo šalių institucinius tikslus.
- 20 Tačiau *Consiglio di Stato* klausia, ar tarp viešojo administravimo subjektų sudarytas susitarimas neprieštarauja laisvos konkurencijos principui, kai vienas iš tokių subjektų gali būti laikomas ūkio subjektu, nes taip kvalifikuotini visi viešieji subjektai, kurie siūlo paslaugas rinkoje, nesvarbu, ar jų pagrindinis tikslas – siekti pelno, ar jie turi įmonės organizacinę struktūrą ir ar nuolat veikia rinkoje. Šiuo atžvilgiu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo 2009 m. gruodžio 23 d. Teisingumo Teismo sprendimą *CoNISMa* (C-305/08, Rink. p. I-12129). Kadangi universitetas gali būti viešojo pirkimo dalyvis, perkančiųjų organizacijų su juo sudarytos sutartys, atsižvelgus į šiuos kriterijus, patenka į Sąjungos normų, reglamentuojančių viešuosius pirkimus, taikymo sritį, jei šios sutartys, kaip antai nagrinėjamos pagrindinėje byloje, sudaromos dėl tyrimo paslaugų, kurios neatrodo nesuderinamos su Direktyvos 2004/18 II A priede nurodytų 8 ir 12 kategorijų paslaugomis.

- 21 Šiomis aplinkybėmis *Consiglio di Stato* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui tokį prejudicinį klausimą:

„Ar [Direktyvos 2004/18/EB] 1 straipsnio 2 dalies a ir b punktais, 2 straipsniu, 28 straipsniu ir II [A] priedo 8 ir 12 kategorijomis draudžiami nacionalinės teisės aktai, pagal kuriuos dvi perkančiosios organizacijos gali sudaryti rašytinius susitarimus dėl ligoninių konstrukcijų seisminio atsparumo tyrimo ir įvertinimo, reikalaujamo pagal konstrukcijų, visų pirma vadinamųjų strateginių objektų, saugą reglamentuojančius nacionalinės teisės aktus, už atlygį, neviršijantį paslaugos teikimo sąnaudų, kai vykdančiąją organizaciją galima laikyti turinčią ūkio subjekto statusą?“

Dėl prejudicinio klausimo

- 22 Savo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar Direktyva 2004/18 aiškintina kaip draudžianti nacionalinės teisės aktus, kuriais dviem viešiesiems subjektams leidžiama ne konkurso tvarka sudaryti sutartį dėl tarpusavio bendradarbiavimo, kaip antai nagrinėjamo pagrindinėje byloje.
- 23 Iš pradžių reikia pastebėti, kad Direktyvos 2004/18 taikymas viešojo pirkimo sutarčiai susietas su sąlyga, kad numatoma jos vertė siekia šios direktyvos 7 straipsnio b punkte nustatytą ribą, atsižvelgiant į darbų, prekių ar paslaugų, dėl kurių sudaroma tokia sutartis, normalią rinkos vertę. Priešingu atveju, jei atitinkama sutartis kelia aiškų tarptautinį susidomėjimą atsižvelgiant visų pirma į jos svarbą ir vykdymo vietą, jai reikia taikyti SESV pagrindines normas ir bendruosius principus, visų pirma vienodo vertinimo ir nediskriminavimo dėl pilietybės principus bei iš jų išplaukiančią skaidrumo pareigą (šiuo klausimu žr., be kita ko, 2008 m. gegužės 15 d. Sprendimo *SECAP ir Santorso*, C-147/06 ir C-148/06, Rink. p. I-3565, 20, 21 ir 31 punktus ir juose nurodytą teismo praktiką).
- 24 Tačiau aplinkybė, kad pagrindinėje byloje nagrinėjamai sutarčiai gali būti taikoma arba Direktyva 2004/18, arba SESV pagrindinės normos ir bendrieji principai, neturi įtakos atsakymui į pateiktą klausimą. Teisingumo Teismo praktikoje įtvirtinti kriterijai, kuriais remiantis nustatoma, ar konkursas privalomas, yra reikšmingi aiškinant tiek šios direktyvos, tiek SESV normas ir principus (šiuo klausimu žr. 2009 m. rugsėjo 10 d. Sprendimo *Sea*, C-573/07, Rink. p. I-8127, 35–37 punktus).
- 25 Tai nurodžius dar reikia pažymėti, kad tarp ūkio subjekto ir perkančiosios organizacijos raštu sudaryta atlygintinė sutartis dėl Direktyvos 2004/18 II A priede nurodytų paslaugų teikimo, vadovaujantis šios direktyvos 1 straipsnio 2 dalimi, yra viešojo pirkimo sutartis.
- 26 Šiuo atžvilgiu, pirma, nėra svarbu, ar pats šis subjektas yra perkančioji organizacija (šiuo klausimu žr. 1999 m. lapkričio 18 d. Sprendimo *Teckal*, C-107/98, Rink. p. I-8121, 51 punktą). Be to, nesvarbu ir tai, kad pelno siekimas nėra atitinkamo subjekto pagrindinis tikslas, kad jis neturi įmonės organizacinės struktūros ir kad rinkoje veikia ne nuolat (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *CoNISMa* 30 ir 45 punktus).
- 27 Taigi, dėl tokių subjektų, kaip antai viešųjų universitetų, Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad jie iš principo turi galimybę dalyvauti viešojo paslaugų pirkimo procedūroje. Tačiau valstybės narės gali reglamentuoti šių subjektų veiklą, visų pirma leisti arba neleisti jiems veikti rinkoje atsižvelgiant į jų institucinius ir įsteigimo tikslus. Tačiau numčius šiems subjektams galimybę siūlyti tam tikras paslaugas rinkoje negalima jiems drausti dalyvauti atitinkamų paslaugų viešojo pirkimo konkurse (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *CoNISMa* 45, 48, 49 ir 51 punktus). Pažymėtina, jog nagrinėjamu atveju prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodė, kad 1980 m. liepos 11 d. Respublikos prezidento dekreto Nr. 382 66 straipsnyje įtvirtintas aiškiai suformuluotas leidimas viešiesiems universitetams teikti tyrimo ir konsultacines paslaugas viešiesiems ar privatiems subjektams, jei ši veikla nekelia pavojaus šiems universitetams pavestai švietimo funkcijai.

- 28 Antra, tokia veikla, dėl kokios sudaryta pagrindinėje byloje nagrinėjama sutartis, nepaisant prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nurodytos aplinkybės, kad ji gali būti laikoma moksliniu tyrimu, pagal faktinį šios veiklos turinį priskirtina arba prie Direktyvos 2004/18 II A priedo 8 kategorijoje nurodytų mokslinių tyrimų ir taikomosios veiklos paslaugų, arba šio priedo 12 kategorijoje nurodytų inžinerijos ir susijusių mokslinių ir techninių konsultacijų paslaugų.
- 29 Trečia, kaip savo išvados 32–34 punktuose nurodė generalinė advokatė ir kaip matyti vadovaujantis bendrąja ir įprasta formuluotės „dėl piniginės naudos [atlygintinai]“ reikšme, sutarties negalima nelaikyti viešojo pirkimo sutartimi vien dėl tos priežasties, kad joje numatytas riboto dydžio atlygis, skirtas tik dėl sutartos paslaugos teikimo patirtoms išlaidoms atlyginti.
- 30 Atrodo, kad pagrindinėje byloje nagrinėjama sutartis atitinka visus šio sprendimo 26–29 punktuose išvardytus požymius, tačiau tai nustatyti turi prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas.
- 31 Tačiau iš Teisingumo Teismo praktikos matyti, kad dviejų rūšių sutartys, kurias sudaro viešieji subjektai, nepatenka į viešųjų pirkimų sritį reglamentuojančios Sąjungos teisės taikymo sritį.
- 32 Pirma, tai yra viešojo subjekto su teisiškai nuo jo atskirtu asmeniu sudarytos sutartys, kai šis subjektas šį asmenį kontroliuoja kaip savo paties tarnybas, ir, be to, šis asmuo pagrindinę savo veiklos dalį vykdo kartu su vienu ar keliais jį kontroliuojančiais subjektais (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *Teckal* 50 punktą).
- 33 Tačiau neginčijama, kad ši išimtis netaikytina tokiomis aplinkybėmis, kokios nagrinėjamos pagrindinėje byloje, nes iš prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad ASL nekontroliuoja Universiteto.
- 34 Antra, tai yra viešųjų subjektų tarpusavio bendradarbiavimą numatančios sutartys, kuriomis siekiama užtikrinti su viešąja paslauga susijusios jiems bendros užduoties įgyvendinimą (šiuo klausimu žr. 2009 m. birželio 9 d. Sprendimo *Komisija prieš Vokietiją*, C-480/06, Rink. p. I-4747, 37 punktą).
- 35 Viešuosius pirkimus reglamentuojančios Sąjungos teisės normos tokiu atveju netaikytinos, jei, be kita ko, atitinkamos sutartys sudarytos tik tarp viešųjų subjektų, nedalyvaujant privačioms šalims, jei nė vienam privačiam teikėjui neteikiama privilegijų, palyginti su konkurentais, ir jei šiose sutartyse numatytas bendradarbiavimas vykdomas vadovaujantis tik tais sumetimais ir poreikiais, kurie susiję su viešojo intereso tikslų siekimu (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *Komisija prieš Vokietiją* 44 ir 47 punktus).
- 36 Nors, kaip nurodo prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, sutartis, kaip antai nagrinėjama pagrindinėje byloje, atrodo, tenkina tik kai kuriuos iš pirma nurodytų kriterijų, tokia sutartis nepateka į viešuosius pirkimus reglamentuojančios Sąjungos teisės taikymo sritį, tik jeigu ji tenkina visus šiuos kriterijus.
- 37 Šiuo atžvilgiu iš prašyme priimti prejudicinį sprendimą nurodytos informacijos susidaro įspūdis, kad atitinkamos sutarties materialijų požymių visumos didelę ar net didžiausią dalį sudaro dažniausiai inžinierių ar architektų vykdoma veikla, kuri, nors ir turi mokslinį pagrindą, vis dėlto nepanaši į mokslinį tyrimą. Todėl, priešingai, nei Teisingumo Teismas konstatavo minėto Sprendimo *Komisija prieš Vokietiją* 37 punkte, su viešąja paslauga susijusi užduotis, dėl kurios viešųjų subjektų sudarytoje sutartyje numatytas bendradarbiavimas, neatrodo skirta užtikrinti su viešąja paslauga susijusios užduoties, kuri būtų bendra ASL ir Universitetui, įgyvendinimą.
- 38 Antra, pagrindinėje byloje nagrinėjama sutartis galėtų lemti palankesnes sąlygas privačioms įmonėms, jei aukštos kvalifikacijos išorės specialistai, kuriuos ja universitetui leidžiama pasitelkti teikiant tam tikras paslaugas, apimtų privačius paslaugų teikėjus.

- 39 Tačiau visus šiuo atžvilgiu būtinus patikrinimus turi atlikti būtent prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas.
- 40 Taigi, į pateiktą klausimą reikia atsakyti, kad viešuosius pirkimus reglamentuojančia Sąjungos teise draudžiami nacionalinės teisės aktai, kuriais leidžiama neskelbiant konkurso sudaryti sutartį dėl viešųjų subjektų tarpusavio bendradarbiavimo, jei – o tai turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas – tokia sutartimi nesiekama užtikrinti, kad būtų įgyvendinta šiems subjektams bendra su viešąja paslauga susijusi užduotis, ji sudaryta vadovaujantis ne tik tais sumetimais ir poreikiais, kurie susiję su viešojo intereso tikslų siekimu, arba dėl tokios sutarties privatus teikėjas gali atsidurti privilegijuotoje padėtyje, palyginti su konkurentais.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 41 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (didžioji kolegija) nusprendžia:

Viešuosius pirkimus reglamentuojančia Sąjungos teise draudžiami nacionalinės teisės aktai, kuriais leidžiama neskelbiant konkurso sudaryti sutartį dėl viešųjų subjektų tarpusavio bendradarbiavimo, jei – o tai turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas – tokia sutartimi nesiekama užtikrinti, kad būtų įgyvendinta šiems subjektams bendra su viešąja paslauga susijusi užduotis, ji sudaryta vadovaujantis ne tik tais sumetimais ir poreikiais, kurie susiję viešojo intereso tikslų siekimu, arba dėl tokios sutarties privatus teikėjas gali atsidurti privilegijuotoje padėtyje, palyginti su konkurentais.

Parašai.